Conclusies en Aanbevelingen Evaluatie ISG Duin- en Bollenstreek februari 2015

De hoofdconclusie uit de evaluatie luidt dat de planologische duidelijkheid voor de greenport van groot belang is en overeind moet blijven. De aanpak door de GOM wordt gewaardeerd. De hoofdlijnen van de ISG worden feitelijk niet ter discussie gesteld. Binnen de kaders kan en moet wel gezocht worden naar mogelijkheden om de dynamiek te vergroten en de uitvoering te versnellen. Er worden door diverse partijen verbeteringen gewenst in de gezamenlijke beleidsvorming en aanpak van de herstructureringsopgave.

Binnen het evaluatierapport worden tien hoofdthema's aangegeven die in ieder geval van belang zijn bij de herijking van het ruimtelijk kader en de actualisering van de ISG. Verwacht wordt dat bij deze onderwerpen inhoudelijke discussies en keuzes nodig zullen zijn. Deze tien thema's worden in het evaluatierapport uitgewerkt met aanbevelingen voor de aanpak. Naast deze tien thema's zijn er nog veel meer relevante zaken aan de orde gesteld. Deze hebben een plaats gekregen in het inventarisatierapport (deel 2). Dat betekent niet dat daarover geen discussie mogelijk is - of dat dit onderwerpen van minder belang zijn. Ze zullen bij de actualisatie ook aan bod komen, in principe zoals voorgesteld in het inventarisatierapport. Daarbij zullen ook bij deze onderwerpen soms beleidsmatige knopen doorgehakt moeten worden. Op basis van de evaluatie en inventarisatie is echter niet te verwachten dat deze onderwerpen in het kader van de herziening van de ISG de boventoon zullen voeren.

Hoofdconclusies

De planologische duidelijkheid is voor de greenport van groot belang en moet overeind blijven.

De aanpak door de GOM wordt gewaardeerd.

De hoofdlijnen van de ISG worden niet ter discussie gesteld.

Binnen de kaders kan en moet wel gezocht worden naar mogelijkheden om de dynamiek te vergroten en de uitvoering te versnellen. Er worden door diverse partijen verbeteringen gewenst in de gezamenlijke beleidsvorming en aanpak van de herstructureringsopgave.

Conclusies en aanbevelingen per thema

1. Werkingsgebied ISG/GOM

Conclusie: Er zijn diverse veranderingen in het werkingsgebied van de ISG denkbaar, maar deze zullen onvermijdelijk leiden tot meer en uitgebreidere discussies en afstemmingsprocessen die elkaar kunnen vertragen. Daar is de voortgang van de greenportontwikkeling niet bij gebaat.

Aanbevelingen:

1.1. Het verdient aanbeveling om uit te gaan van tweetraps-oplossing: toewerken naar een gebiedsomvattende structuurvisie, maar allereerst de ISG voor het buitengebied actualiseren en optimaliseren. Dit moet goed afgestemd worden binnen Holland Rijnland. De stedelijke ontwikkelingen binnen de voormalige rode contouren die opgenomen zijn in het afsprakenkader met de provincie dienen in ieder geval bij de vaststelling van de geactualiseerde ISG verankerd te worden.

1.2. Bezie bij de herziening van de ISG de wenselijkheid van het uitbreiden van het werkgebied van de GOM tot herontwikkelingslocaties binnen de contouren.

2. Overlegstructuur

Conclusie:

Er is bij de stakeholders behoefte aan een grotere beleidsmatige betrokkenheid en interactie. Bij het proces van de herziening van de ISG kan een dergelijk overlegplatform een nuttige rol vervullen.

Aanbevelingen:
2.1. Stel op korte termijn een Voorlopig Platform Greenport in om het overleg tussen overheden en stakeholders in de greenport te versterken. Bezie na de herziening hoe dit Overlegplatform een definitieve vorm en inhoud kan krijgen.

2.2. Stem af met de overlegstructuren die worden opgezet ten behoeve van de economische agenda greenport en de verbrede economische agenda om dubbelingen en bestuurlijke drukte te voorkomen.

3. Spelregels Bollencompensatie

Conclusie: De kern van de regeling dient hoe dan ook overeind te blijven, omdat anders de basis onder het handelingskader van de GOM wegvalt.

Aanbevelingen:
3.1. Bij de herziening kan aan de hand van concrete voorbeelden in goed overleg met de sectorpartijen worden bezien in welke gevallen de regeling daadwerkelijk knelpunten oplevert voor de groeimogelijkheden van teeltbedrijven en welke (maatwerk)oplossingen hiervoor denkbaar zijn.

3.2. De systematiek van de regeling lijkt interessante kansen te bieden om zowel de doeleinden als de reikwijdte verder uit te werken en uit te breiden. Dit kan potentieel zowel de dynamiek in de greenport als de landschappelijke kwaliteit ten goede komen. Het is duidelijk een beleidsrijk onderwerp dat zorgvuldige voorbereiding, discussie en besluitvorming vergt.

4. Ruimte/maatwerk voor gemengde bedrijven en faciliteren schaalvergroting

Conclusie: Herstructurering, schaalvergroting en ontwikkeling in bedrijfstypen kunnen binnen de huidige planologische regelgeving niet altijd in voldoende mate gestuurd of gefaciliteerd worden.

Aanbeveling:
4.1. Bezien moet worden of (en hoe) de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de schaalvergroting aanleiding geven tot nieuwe generieke regels in de herziene ISG en in de Kadernota voor de bestemmingsplannen Landelijk Gebied, of dat een goede kapstok voor maatwerk om op nieuwe ontwikkelingen in te spelen voldoende is. Dit is een beleidsrijke kwestie die bij de herziening aan de orde zal moeten komen.

5. Bollenareaal 2625 ha

Conclusie: Vooralsnog is er geen reden om de planologische helderheid te doorbreken.

Aanbeveling:
5.1. Het is raadzaam de komende jaren de ontwikkelingen in het agrarisch gebruik goed te blijven volgen, mede op basis van de gegevens van de Bloembollen Keuringsdienst. De definitie van toegelaten grondgebruik binnen het bollencomplex (in ISG, Kadernota en bestemmingsplannen) moet helder en eenduidig zijn.

6. Wateropgave

Conclusie: De aanpak van de wateropgave dreigt te stagneren door het principiële meningsverschil over de bollencompensatie.Dat is niet goed voor de greenport en niet goed voor de duurzaamheid van het watersysteem.

Aanbeveling:
6.1. Het is dringend gewenst dat alle partijen zich inspannen om te komen tot een werkbare uitweg uit deze situatie.

7. Glastuinbouw

Conclusie: Er zijn diverse ontwikkelingen en aanleidingen om het beleid ten aanzien van gespecialiseerde glastuinbouw te herijken en/of te herzien, mede op basis van de onderzoeken die momenteel in opdracht van de gemeente Katwijk worden uitgevoerd.

Aanbevelingen:

7.1. Aanbevolen wordt om het onderdeel glastuinbouw in paragraaf 4.1. op basis van de uitkomsten van de genoemde onderzoeken, een geactualiseerde ruimtebehoefte voor gespecialiseerde glastuinbouw en uitwerking van de samenhang met de andere greenports in Zuid-Holland te herijken of te herzien.

7.2. Bezie daarbij of en hoe de door de sector bepleite functieverbreding kan worden gefaciliteerd.

8. Ecologische hoofdstructuur - groenambities

Conclusie: Het gewijzigde provinciale beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur vergt een nadrukkelijke eigen afweging van de zes greenportgemeenten.

Aanbevelingen:

8.1. Bij de herziening zal aan de orde moeten komen of en hoe de groenambities die in de ISG zijn opgenomen gerealiseerd kunnen worden. Zowel het schrappen als het overeind houden van de vervallen delen van de provinciale ecologische hoofdstructuur is een beleidsrijke keuze die zorgvuldig voorbereid en gemaakt zal moeten worden.

8.2. Bezie bij de herziening of de lijst met mogelijk om te zetten graslanden en de waardering van de overige graslanden verbeterd en verfijnd kan worden.

9. Economische agenda(s)

Conclusie: Op dit moment is nog niet te beoordelen wat de ruimtelijke consequenties van de economische agenda('s) zullen zijn. Deze zijn echter wel van belang voor de ISG.

Aanbeveling:

9.1. Bezie bij de herziening of de economische agenda aanleiding geeft tot aanpassing van het ruimtelijk beleid zoals vastgelegd in de ISG.

10. Handhaving en strijdig gebruik

Conclusie: Een eenduidige en actieve aanpak van strijdig gebruik is belangrijk voor de effectiviteit van het ruimtelijk beleidin het buitengebied zoals vastgelegd in de ISG. De gemeente Noordwijk streeft naar een meer heterogeen landschap.

Aanbevelingen:

10.1. Het is dringend aan te bevelen dat de zes gemeenten tot een gezamenlijke eenduidige aanpak komen voor de wijze waarop met strijdig gebruik en handhaving van de bollenbestemming wordt omgegaan. Dit is van belang bij de vaststelling van de bestemmingsplannen buitengebied en het voorkomen van nieuwe gevallen van strijdig gebruik.

10.2. Bij de herziening van de ISG zal bezien moeten worden of een differentiatie zoals bepleit door de gemeente Noordwijk mogelijk en wenselijk is.